

Číslo: 6122/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od **27. 01. 2025** do **28. 01. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola – Óvoda, Školská 295, Jesenské	
Zriaďovateľ	Obec Jesenské

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Bc. Alžbeta Mihályiová, riaditeľka školy

Andrea Nagyová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6122/2024 - 2025 zo dňa 07.01.2025 **inšpekciu vykonala:**

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie polytechnickej výchovy a vzdelávania v materskej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola vidiecka, štátna materská škola (MŠ) so 4 triedami. Predprimárne vzdelávanie poskytovala v 2 triedach s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a 2 s vyučovacím jazykom maďarským (VJM). Projekt Technická škôlka bol realizovaný v 2 triedach – 1 s VJS a 1 s VJM. Z celkového počtu 88 detí, povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) plnilo 42, z ktorých 4 deti pokračovali v plnení PPV a 8 detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) boli so zdravotným znevýhodnením (ZZ), z ktorých 5 plnilo PPV, vrátane 1 s pokračovaním plnenia PPV.

V dvoch triedach 2-6-ročných detí (1 VJS a 1 VJM), ktoré participovali na projekte Technická škôlka bolo poskytované predprimárne vzdelávanie 43 deťom (VJS - 23 a VJM - 21), z ktorých 29 plnilo PPV, vrátane 4 s pokračovaním plnenia PPV a 4 so ŠVVP, z ktorých bolo 1 pokračujúce v plnení PPV. Celodennú výchovu a vzdelávanie v triedach zabezpečovalo 8 kvalifikovaných učiteľiek, vrátane riaditeľky MŠ. Z celkového počtu pedagogických zamestnancov školy 4 sa angažovali na projekte Technická škôlka.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Stav realizácie polytechnickej výchovy v technických materských školách

Škola mala vypracovaný **Školský vzdelávací program** (ďalej ŠkVP) V šťastnej záhradke, ktorý obsahoval konkretizáciu cieľov smerujúcich k rozvíjaniu manuálnych zručností v súlade so špecifickým spôsobom premýšľania, voľnej tvorivosti, spôsobov a postupov pri konštruovaní predmetov v súlade s obsahom vzdelávacej oblasti Človek a svet práce. Výchovno-vzdelávacia činnosť (ďalej VVČ) bola realizovaná podľa **učebných osnov** ŠkVP, ktorými boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Východiská plánovania obsahovali didaktické princípy plánovania VVČ, stratégie, učebné zdroje pre deti a učiteľku, metódy a prostriedky hodnotenia plnenia výkonových štandardov týkajúcich sa polytechnickej výchovy (PYA), s dôrazom na prelínanie jednotlivých vzdelávacích oblastí a diferencovanie činností s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí, čo sa prejavilo v zohľadňovaní dosiahnutej úrovne zručností, schopností a poznatkov detí v realizácii VVČ zameranej na PYA.

MŠ mala vytvorené adekvátne **personálne podmienky** pre realizáciu PYA. Predprimárne vzdelávanie v obidvoch technických triedach bolo zabezpečené pedagogickými zamestnancami, ktorí spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady a absolvovali program aktualizácie vzdelávania Technika hrou v MŠ, čím si rozširovali profesijné kompetencie v oblasti technickej gramotnosti. Všetky učiteľky absolvovali príslušné vzdelávanie zamerané na oblasť PYA.

Predložený **plán profesijného rozvoja** konkretizoval rôzne druhy vzdelávania v súlade so zameraním školy. Na základe ponuky vzdelávacích inštitúcií boli učiteľky obidvoch tried s technickým zameraním prihlásené na inovačné vzdelávanie v oblasti PYA.

Analýza zápisníc z **pedagogickej rady a metodického združenia** preukázala, že na ich rokovaní boli poskytované informácie o tvorbe i zapracovaní vlastných cieľov výchovy a vzdelávania vzhľadom k rozvoju technickej gramotnosti detí do ŠkVP, realizácii Projektu Technická škôlka, hodnotení plnenia dosiahnutých výkonových štandardov, využívaní vzdelávaním získaných profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov (aktualizačné vzdelávanie Technika hrou v MŠ, webináre a samoštúdium odborných publikácií so zameraním na PYA), čo malo pozitívny vplyv pri dosahovaní jednotného postupu pedagogického riadenia a edukácie detí.

Priestorové a materiálno-technické podmienky školy umožňovali vzdelávanie detí so zameraním na PYA. V obidvoch triedach s technickým zameraním bol zriadený **kútik na realizáciu PYA**, v ktorom bol detský ponk. S náradím, náčiním, prírodným, grafickým a spotrebným materiálom, skladačkami, stavebnicami v dostatočnom množstve deti manipulovali a realizovali rôzne tvorivé úlohy. Úložné police, skrinky na materiál a nádoby na triedenie odpadu boli vhodne umiestnené tak, aby sa deti mohli samé obslužiť a využívať ich počas pripravených vzdelávacích aktivít. Súčasťou centra PYA v obidvoch triedach boli ochranné pomôcky pre deti.

Z rozhovoru s vedúcimi pedagogickými zamestnancami a analýzou príslušnej dokumentácie o aktivitách bolo zistené, že učiteľky technických tried aktívne spolupracovali najmä s obecným úradom, základnou školou v obci, rodičmi a stolárskou dielňou, čo malo pozitívny vplyv na plnenie cieľov ŠkVP zameraných na oblasť PYA.

Výsledky realizovaných vzdelávacích aktivít zamerané na rozvoj technickej gramotnosti detí prezentovali online, alebo organizovaním interného metodického dňa v MŠ. Zhotovené výrobky vystavovali najmä v priestoroch MŠ, alebo ich darovali rodičom a starým rodičom pri príležitosti rôznych sviatkov. Vytvárali portfóliá, pracovné listy a námety aktivít so zameraním PYA, ktorými motivovali iných učiteľov školy na implementovanie prvkov PYA do edukácie detí.

Rozvoj technickej gramotnosti detí v technických materských školách

Rozvoj technickej gramotnosti detí bol pozorovaný v dvoch heterogénnych triedach 2-6-ročných detí s technickým zameraním (1 s VJS a 1 s VJM), vo všetkých formách denných činností **dopoludnia**. V čase inšpekcie bolo v triede s VJS z celkového počtu detí 23 prítomných 14, z ktorých bolo 12 plniacich PPV, vrátane 1 dieťaťa so ŠVVP (ZZ), ktoré plnilo PPV. V triede s VJM bolo z celkového počtu detí 21 prítomných 16, z ktorých bolo 8 plniacich PPV, 1 ŠVVP (ZZ), ktoré pokračovalo v plnení PPV.

V obidvoch triedach učiteľky premyslene zadávali deťom úlohy na ich samostatné realizovanie sa. Množstvom variabilných materiálov, náradia a náčinia podporovali záujem detí, rozvíjanie praktických a manipulačných činností. Zadávané úlohy a činnosti s rozdielnou náročnosťou boli prispôsobené vzhľadom k dosiahnutej úrovni a výkonovému potenciálu mladších detí, aj plniacich PPV a momentálnym dispozíciám detí so ŠVVP, čím boli rešpektované ich **rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby**.

Deti **prejavili záujem o úlohy súvisiace s technickým zameraním**, porozumeli zámeru činnosti a najmä deti plniace PPV sa aktívne podieľali na formulovaní otázok smerujúcich k riešeniu úloh v súlade s témou Hudba je liek. Pri tvorbe produktov využívali svoje doterajšie skúsenosti a uplatňovali deduktívny prístup.

Rozoznávali, určovali a pomenovali, v triede s VJM v obidvoch jazykoch (vyučovacom a štátnom), nástroje, náradie, predmety a materiály, ktoré potrebovali na zhotovenie jednoduchých hudobných nástrojov a spievajúcej ľudskej tváre. Zapájali sa do riešenia úloh, interpretovali poznatky súvisiace s vlastnosťami materiálov, využívali nadobudnuté informácie, navrhovali a opisovali postup zhotovenia produktu, deti plniace PPV **tvorivo** pristupovali k využívaniu dostupných materiálov, vyslovili predstavy aj o technickom riešení úloh. Rešpektovali a dodržiavali dohodnuté pravidlá, spolupracovali s kamarátom aj s učiteľkou, ktorá bola prítomná v kútiku PYA, zaisťovala optimálne pracovné podmienky, čím pozitívne ovplyvnila rozvoj **sociálnych zručností** pri akceptácii slobody i autonómie každého dieťaťa a dbala na **bezpečnosť a ochranu zdravia detí**.

Deti plniace PPV boli podporované v spoznávaní, vytváraní a zdôvodňovaní praktického významu výrobku (malý brnkací hudobný nástroj, xylofón), v premýšľaní nahlas, pričom vysvetľovali jeho využitie v hrách. Overovali svoje postupy pozorovaním, experimentovaním, vytvorením modelov, riešili úlohy na rozvíjanie **kognitívnych spôsobilostí, technického myslenia a predstavivosti**.

Pri plnení úloh s technickým zameraním manipulovali s pravítkom, zakresľovali rovné čiary na balzové drevo, uchopili ho do zveráka a lupienkovou pílkou píľili do požadovaného tvaru. Nerovnosti pílenia zahladili brúsny papierom, pričom im pomáhali mladšie deti. Aplikovali svoje postupy aj postupy učiteľky, orientovali sa na roviny stola aj dreva, preukázali primeranú **obrazovú predstavivosť**. Následne do tvaru určeného pre brnkací hudobný nástroj, podľa predlohy zatĺkali klince a spájali ich farebnými gumičkami, niektoré deti lepili farebné špachtle do tvaru iného hudobného nástroja (xylofón). V triede s VJM dotvárali spievajúcu ľudskú tvár dokresľovaním, alebo lepením rôzneho materiálu (bavlnky a nite v rôznych farbách, mosguma, látky, spotrebný materiál, lepidlo, tavná pištoľ), čím preukázali rozvinutú **jemnú motoriku**, koordináciu rúk so zrakom, nadobudnuté **pracovné návyky, manuálne zručnosti** a s podporou učiteľky aj **technickú gramotnosť**.

Premyslene vybraný, vopred pripravený, atraktívny a stimulujúci konštruktívny materiál bol prispôsobený aktuálnym záujmom detí, ktoré podľa inštrukcií učiteľky a na základe technického náčrtu zhotovovali rôzne výrobky, premýšľali o možných postupoch a využívali doterajšie vedomosti a skúsenosti, pričom produkty (dom, vložka) tvorili riešením technického problému s uplatnením induktívneho prístupu. Deti plniace PPV pomáhali mladším deťom, vysvetľovali im

aplikáciu postupov s využitím **bádania a učenia sa pokusom a omylom**, s aktívnou podporou učiteľky preukázali **elementárne technické premýšľanie**.

Deti plniace PPV boli trpezlivé, zotrvali v činnosti a dokončili zadanú úlohu. Väčšinou správne manipulovali s nástrojmi a materiálmi, mali osvojené návyky súvisiace s upratovaním priestoru a ekologickým postupom riešenia úloh, s podporou učiteľky preukázali spôsobilosti súvisiace s ich **bezpečnosťou a ochranou zdravia**, čím preukázali adekvátne **špecifické postojové charakteristiky**.

Deti plniace PPV reflektovali odpoveďami na otázky učiteliek, kamarátov, ktoré súviseli so zameraním PYA, opisovali pocity z hry s vytvorenými hudobnými nástrojmi. V pracovnom liste zaznamenávali svoje predpoklady, postupy a riešenia učebných úloh zameraných na skúmanie vlastností materiálov pri aktuálnom zhotovovaní výrobkov, **svoje postupy vedeli zdôvodniť, prezentovali výkony kamarátov**.

Inšpekčné zistenia týkajúce sa učenia detí a vyučovania učiteliek väčšinou korešpondovali s vyjadreniami učiteliek i údajmi v autodiagnostickom dotazníku.

2 ZÁVERY

Vlastné ciele v ŠkVP zamerané na získavanie manuálnych zručností s dôrazom na rozvíjanie kognitívnych spôsobilostí a tvorivosti smerovali k podpore pozitívneho vzťahu detí k PYA a nadobudaniu ich technickej gramotnosti. **Učebnými osnovami** ŠkVP boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP. Východiská plánovania s konkretizáciou metód, foriem, stratégií pre edukáciu napomáhali realizácii činností, ktoré viedli k rozvíjaniu základných zručností detí zvládať úkony bežného dňa a zručností pri požívaní nástrojov potrebných v bežnom živote.

Personálne zabezpečenie školy vytváralo vhodné podmienky na realizáciu PYA. Pedagogickí zamestnanci v oboch triedach s technickým zameraním spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii.

Priestorové a materiálno-technické podmienky školy zohrávali dôležitú úlohu v realizácii činností zameraných na konštruovanie, spoznávanie vlastností materiálov, z ktorých deti vytvárali výrobky v súlade so vzdelávacími cieľmi deklarovanými v ŠkVP. Z rozhovoru s vedením školy vyplynulo, že **škola spolupracovala** s rôznymi partnermi a výsledky realizovaných aktivít so zameraním PYA prezentovala v priestoroch školy.

Deti v oboch triedach prejavili **záujem o činnosti** súvisiace s konštruovaním, vytváraním rôznych účelných výrobkov a preverovaním ich funkčnosti a využitia v hrách, preukázali **elementárnu technickú gramotnosť** s účinnou podporou učiteliek, ktoré napomáhali jej rozvoju. Manipulovali s rôznymi materiálmi, nástrojmi, náradím využívali hrubú a jemnú motoriku, pričom využívali **komunikačné, pracovné a manuálne zručnosti**. Preukázali **tvorivosť** pri výbere materiálov a nástrojov, pri vytváraní predpokladov riešili úlohy metódou pokus/omyl, pozorovaním a bádáním overovali postupy, pričom spolupracovali navzájom aj s učiteľkami, ktoré uplatňovali **výskumne orientovanú koncepciu PYA**. V pracovnom liste zaznamenávali svoje predpoklady týkajúce sa vlastností využitých materiálov, opisovali zážitky s vytvorenými produktmi, **prezentovali výsledky svojej a kamarátovej tvorby**.

V realizácii pracovných a konštruktívnych činností spájali zručnosti so špecifickým spôsobom premýšľania, pričom s učiteľkami riešili úlohy na rozvíjanie **kognitívnych spôsobilostí, technického myslenia a predstavivosti**.

Prejavili vôľu pokračovať a zotrvať v činnosti, dokončili úlohu, pričom preukázali nadobudnuté **pracovné a bezpečnostné návyky a spôsobilosti**.

- **Výrazné pozitíva**

- uplatňovanie bádateľsky orientovaného prístupu PYA s podporovaním tvorivosti u detí,
- zdôvodňovanie praktického významu výrobku a preverenie jeho funkčnosti.

- **Oblasti vyžadujúce zlepšenie**

- spolupráca s rôznymi subjektmi pri zabezpečení PYA,
- verejná prezentácia realizovaných aktivít PYA a technickej gramotnosti detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP V šťastnej záhradke,
2. školský poriadok,
3. denný poriadok,
4. prevádzkový poriadok,
5. plán profesijného rozvoja,
6. triedna kniha,
7. dokumentácia o aktivitách, o spolupráci s rôznymi subjektmi,
8. Projekt Technická škôlka, zmluva o darovaní finančných prostriedkov na realizáciu projektu
9. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a MZ,
10. záznamy z pedagogického diagnostikovania detí,
11. doklady o vzdelaní učiteľov a o ich vzdelávaní sa v oblasti PYA/TG,
12. webové sídlo školy.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Hanesová

Dňa: 07. 02. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
PaedDr. Soňa Hanesová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Bc. Alžbeta Mihályiová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 24. 02. 2025
v Jesenskom:

- a) za štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Soňa Hanesová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Bc. Alžbeta Mihályiová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Bc. Alžbeta Mihályiová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti